

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«16» листопада 2023 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти
захисту кваліфікаційної роботи

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія
Освітня програма Історія та археологія
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
факультету психології, історії та соціології

Голова НМР

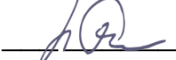
Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

«22» вересня 2023 р., пр. № 3

Івано-Франківськ, 2023 р.

Затверджено на засіданні кафедри
історії, археології та методики викладання

Протокол № 2 від 04.09.2023 р.

Завідувачка Наталя КУЗОВОВА
(Підпис)

Гарант освітньої програми

Олег БОЙКОВ

Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

Освітня програма Історія та археологія

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Форма навчання денна

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>ФК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p> <p>ФК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>ФК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.</p>

	<p>ФК05. Здатність брати участь прикладних проектах у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.</p> <p>ФК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.</p> <p>ФК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.</p> <p>ФК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і брати участь в реалізації спільних проектів у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>ФК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>ФК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.</p> <p>ФК11. Здатність виявляти та описувати історичні факти, що відображають історію певного регіону; орієнтуватись у досягненнях і проблемах регіональної історіографії</p>
--	--

Програмні результати навчання

- ПР01.** Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
- ПР02.** Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.
- ПР03.** Планувати і виконувати прикладні частини дослідження у рамках історичних або міждисциплінарних проектів з урахуванням сучасних методологічних підходів.
- ПР04.** Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.
- ПР05.** Планувати і виконувати прикладні дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.
- ПР06.** Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.
- ПР07.** Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПР08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.

ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

ПР10Знати історичні факти, що відображують історію Південної України, актуальні проблеми регіональної історіографії

Модуль 1 ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційної роботи відбувається згідно з п. 9 Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ ХДУ від 09.10.2020 № 953-Д (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) (згідно п.3.4. Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 07.09.2020 №803-Д)(<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>) Академічна успішність здобувача освіти під час державної атестації здобувачів вищої освіти оцінюється за шкалою, що застосована в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів)

Оцінка за шкалою ECTS	За 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	74-81	
D	64-73	
E	60-63	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основними критеріями оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів) є:

1. Якісні параметри роботи.
2. Якість публічного захисту.
3. Організація дослідження.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів)

№	Види робіт Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
I. ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ РОБОТИ		
1.	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	7 балів
2.	Достатність використання наукової літератури	7 балів
3.	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	7 балів
4.	Обґрунтованість методики дослідження	7 балів
5.	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	7 балів
6.	Відповідність висновків завданням дослідження	7 балів
7.	Відповідність структури роботи обраній темі	7 балів
8.	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу	6 балів
9.	Грамотність	7 балів
10.	Якість і вірність оформлення роботи	6 балів
11.	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної доброчесності	6 балів
II. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ:		
12.	Лаконічність і логічність виступу студента	6 балів
13.	Глибина і вірність відповідей на питання членів ЕК	7 балів
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ		
14.	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи студента над темою	7 балів
15.	Своєчасність підготовки роботи до захисту відповідно регламенту роботи університету	6 балів
ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ (ПІДСУМКОВИЙ БАЛ)		100 балів

Оцінювання кваліфікаційної роботи (проекту) щодо критерію етичного аспекту та дотримання норм академічної доброчесності регламентується Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науководослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

Оцінка здобувача за кваліфікаційну роботу (проект) формується на основі оцінки наукового керівника, рецензента та захисту, що регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті

Оцінка за кваліфікаційну роботу (проект) може бути знижена у таких випадках:

1. Недоліки в оформленні.

1.1. Відсутність будь-якої складової у структурі роботи, що передбачено чинними вимогами університету до роботи певного рівня вищої освіти.

1.2. Недотримання вимог щодо оформлення робіт.

1.3. Наявність невиправлених друкарських помилок, пропусків, граматичних і стилістичних помилок.

1.4. Відсутність авторської інтерпретації змісту таблиць і графіків.

1.5. Наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання у самій роботі.

1.6. Наявність помилок в оформленні бібліографії.

1.7. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено доволіно, без дотримання вимог дійсного Положення про кваліфікаційну роботу (проєкт).

1.8. Обсяг роботи не відповідає вимогам.

2. Недоліки змісту як структурної складової роботи.

2.1. Зміст роботи не розкриває тему повністю.

2.2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, тобто не стосуються теми (предмету, об'єкту) дослідження.

3. Недоліки вступу.

3.1. Висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання.

3.2. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

3.3. В об'єкті не виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

3.4. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове.

3.5. Має місце збіг формулювання проблеми, мети, завдань роботи.

4. Недоліки оглядово-теоретичного розділу роботи.

4.1. Наявність фактичних помилок в огляді літератури.

4.2. Відсутність згадування важливих літературних джерел, що мають пряме відношення до розв'язання проблеми та опублікованих у доступній для студентів літературі, що вийшла друком за останні 5 років.

4.3. Використання великих фрагментів чужих текстів без вказівки на їх джерела, у тому числі кваліфікаційних робіт (проєктів) студентів минулих років.

4.4. Відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.5. Відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.6. Теоретична частина не завершується висновками і формулюванням предмета власного емпіричного дослідження (для кваліфікаційної роботи (проєкту) рівня «магістр»).

4.7. Тема роботи не збігається з метою дослідження.

4.8. Теоретична і практична частини не узгоджуються між собою.

5. Недоліки аналітичного та емпіричного розділів роботи.

5.1. Робота побудована на основі чужої методики, модифікованої і скороченої автором без перевірки якості модифікації і скорочень.

5.2. Автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора.

5.3. У роботі відсутній детальний опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим.

5.4. У роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів, висновки побудовані як констатація первинних даних.

5.5. Отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.

6. Недоліки висновків.

6.1. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають визначеним завданням.

6.2. Висновки неконкретні, мають описовий характер.

7. Етичні аспекти роботи.

7.1. Автор порушив етичні норми, не виправдано розкрив анонімність учасників дослідження.

7.2. Автор використовує дані інших дослідників без посилання на їх праці, де ці результати опубліковані.

7.3. Автор формулює практичні рекомендації, пропонуючи рішення, що виходять за межі його професійної компетентності і можуть мати непередбачувані наслідки для суспільства.

8. Недоліки в організації роботи.

8.1. Недотримання графіку виконання роботи.

8.2. Несвоєчасність підготовки роботи до захисту.

8.3. Несистематичність роботи з науковим керівником.

Методика і алгоритм розробки та встановлення критеріїв оцінок відображають рівень виконання якісних параметрів роботи і врахування визначених помилок, недоліків з їх кваліфікаційним поділом на грубі помилки та недоліки.

У випадку незгоди із результатами оцінювання кваліфікаційної роботи/проєкту та/або підтверджень щодо порушення процедури захисту, здобувач вищої освіти має право не пізніше наступного робочого дня після дня оголошення результатів, подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора. Процедура апеляції регламентується «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті», затвердженого наказом ректора від 07.09.2020 № 802-Д.

Гарант ОП

(Підпис)

Олег БОЙКОВ

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. [Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності](#)
2. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. – Чинний від 01.07.1998. Київ, 1998.
3. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення. Чинний від 23.02.1995. Київ, 1995.
4. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. – Чинний від 23.02.1995. Київ, 1995.
5. ДСТУ 2394-94. Інформація та документація. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів. Терміни та визначення. – Чинний від 01.01.1995. Київ, 1994.
6. Андреев В. М., Андреева С. С., Макієнко О. А., Павленко В. Я. Навчально-методичні рекомендації до написання курсових та випускних робіт освітньо-кваліфікаційних рівнів “спеціаліст” і “магістр” зі спеціальності 7.01.01.03 “ПМСО. Історія”, 8.01.01.03. “ПМСО. Історія”. Херсон, 2006.
7. Довідник здобувача наукового ступеня. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації /За редакцією ВАК України Р. В. Бойко. Київ: Вид. «Толока», 2003. 70 с.
8. Еко, У. Як написати дипломну роботу / перекл. О. Глотова. Тернопіль: «Мандрівець», 2007. 224 с.
9. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навч. посібник. Київ, 2002.
10. Кулешов С. Документальні джерела наукової інформації. Київ, 1995.
11. Мороз І. В. Структура дипломних кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення та захисту: Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Київ, 1999.
12. Санцевич А. В. Методика исторического исследования. Київ, 1990.
13. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. Київ, 2000.
14. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Навч.-метод. посіб. Київ: НАДУ, 2008.
15. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Київ, 2002.

16. Як правильно оформити дисертацію та документи атестаційної справи: Зб. нормат. док. з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю.І. Цеков. Київ: Ред. «Бюл. Вищої атестац. коміс. Укр.»: Вид. „Толока”, 2006. 80 с.

Гарант ОП

(Підпис)

Олег БОЙКОВ